

ÎNCHEIERE

07 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”, reprezentat de președintele Chesari Ludmila,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică” împotriva Comisiei Electorale Centrale privind obligarea emiterii actelor administrative individuale favorabile,

împotriva hotărârii din 03 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 19 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice, Chesari Svetlana, președintele Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică”, a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de chemare în judecată, concretizată la 24 iunie 2021 (f.d.57), împotriva Comisiei Electorale Centrale, Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” solicitând obligarea IP „Agenția Servicii Publice” să emită decizie cu privire la înregistrarea modificărilor în statutul Partidului Politic expuse în actul adițional, aprobate la Congresul ordinar al IX din 16 mai 2021, obligarea Comisei Electorale Centrale de a adopta o hotărâre de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova pe lista Partidului Politic „Alternativă și Șanse” pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 și a simbolului electoral pentru imprimare în buletinul de vot la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 (f.d.3-7, 58-65).

În motivarea acțiunii Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” a invocat că a depus la 11 iunie 2021 cerere către Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”, prin care a solicitat înregistrarea modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat al persoanelor juridice cu privire la organele de conducere și control ale Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică”.

Prin decizia IP „Agenția Servicii Publice” din 16 iunie 2021 s-a decis de a modifica și consemna în Registrul de stat al persoanelor juridice în calitate de președinte al Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” pe Svetlana Chesari.

Iar în ceea ce privește modificarea denumirii partidului în Partidul Politic „Alternativă și Șanse” (PAȘ) și simbolul permanent sub formă de paralelogram, cu abreviatuara PAȘ, cererea a fost respinsă, deoarece denumirea Partidul Politic „Alternativă și Șanse” se confundă cu denumirea Partidului Politic „Acțiune și Solidaritate”, fapt care ar fi contrar prevederilor art. 4 din Legea privind partidele politice nr. 294 din 21 decembrie 2007.

Reclamantul a menționat că a depus către Comisia Electorală Centrală cerere, prin care a solicitat înregistrarea listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Alternativă și Șanse”, anterior denumit Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică”, însă cererea a fost respinsă, conform art. 64 alin. (2) din Codul administrativ, prin refuzul tacit de a o soluționa.

Reclamantul a mai indicat că decizia IP „Agenția Servicii Publice” din 16 iunie 2021, în partea respingerii cererii de înregistrare a modificărilor expuse în actul adițional la statutul Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” este ilegală și urmează a fi anulată, cu obligarea IP „Agenția Servicii Publice” să emită decizia de înregistrare a modificărilor din acordul adițional la statutul Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică”.

Reclamantul consideră că respingerea cererii de înregistrare a modificărilor este o măsură lipsită de proporție, arbitrară, cu erori în stabilirea faptelor, nemotivată și netransparentă, contrară prevederilor articolelor 21, 22, 23, 29, 31 și 32 din Codul administrativ, astfel fiindu-i lezat dreptul reclamantului de a participa la alegeri cu denumirea Partidul Politic „Alternativă și Șanse”, schimbarea denumirii, agitație electorală.

În opinia reclamantului, Comisia Electorală Centrală nu a reținut faptul că înregistrarea în Registrul de Stat al persoanelor juridice denumirii integrale, denumirii prescurtate și simbolurilor proprii este o formalitate de opozabilitate. Astfel, refuzul înregistrării candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova pe lista Partidului politic „Alternativă și Șanse” pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 și a simbolului electoral pentru imprimare în buletinul de vot la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 este lipsit de temeinicie deoarece Codul electoral nu prevede aceasta ca condiție de fond. Or, cerințele instituite la art. 49 din Codul electoral au fost îndeplinite de către Partidul politic „Alternativă și Șanse”, iar Comisia Electorală Centrală urma să admită cererea reclamantului.

Prin încheierea din 21 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău pretenția Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” împotriva IP „Agenția Servicii Publice” privind obligarea emiterii deciziei cu privire la înregistrarea modificărilor în statutul Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” expuse în actul adițional, aprobate la Congresul ordinar al IX din 16 mai 2021 a fost separată într-un proces aparte și transmisă conform competenței jurisdicționale Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.23-26).

Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică” a depus cerere privind soluționarea conflictului negativ de competență apărut între Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și

Curtea de Apel Chișinău, solicitând examinarea pretenției îndreptate către IP „Agenția Servicii Publice” privind obligarea emiterii deciziei cu privire la înregistrarea modificărilor în statutul Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” expuse în actul adițional, aprobate la Congresul ordinar al IX din 16 mai 2021 de către Curtea de Apel Chișinău (f.d.100).

Prin încheierea din 23 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost declarată inadmisibilă pretenția Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” împotriva IP „Agenția Servicii Publice” privind obligarea emiterii deciziei cu privire la înregistrarea modificărilor în statutul Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” expuse în actul adițional, aprobate la Congresul ordinar al IX din 16 mai 2021, deoarece nu a fost respectată procedura prealabilă (f.d.66-71).

Prin încheierea din 25 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost respinsă ca neîntemeiată cererea Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” privind soluționarea unui presupus conflict negativ de competență între Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani și Curtea de Apel Chișinău (f.d.114-118).

Prin încheierea din 02 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de suspendare a procesului depusă de Chesari Svetlana, președintele Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică”, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică” către Comisia Electorală Centrală privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil (f.d.182-185).

Prin hotărârea din 03 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost declarată inadmisibilă cererea înaintată de Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică” împotriva Comisiei Electorale Centrale privind obligarea Comisei Electorale Centrale de a adopta o hotărâre de înregistrare a simbolului electoral pentru imprimare în buletinul de vot la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, în conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ.

A fost respinsă ca neîntemeiată cererea înaintată de Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică” împotriva Comisiei Electorale Centrale privind obligarea Comisei Electorale Centrale de a adopta o hotărâre de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova pe lista Partidului Politic „Alternativă și Șanse” pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 (f.d.157, 159-173).

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică” a formulat în conformitate cu art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, o acțiune în obligare, prin care a solicitat obligarea Comisei Electorale Centrale de a adopta o hotărâre de înregistrare a simbolului electoral pentru imprimare în buletinul de vot la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

Potrivit art. 208 alin. (3) din Codul administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emiterie a actului administrativ individual

Astfel, instanța de judecată a reținut, că una din condițiile de admisibilitate a acțiunii în obligare pentru care nu este prevăzută procedura prealabilă, constă în depunerea unei petiții (cereri) conform art. 9 și art. 69 din Codul administrativ la

autoritatea publică competentă (art. 53 și art. 52 din Codul administrativ) pentru emiterea unui act administrativ individual.

Prin urmare, instanța de judecată a stabilit că din materialele cauzei pendinte, nu rezultă că, în această procedură anume, reclamantul odată cu depunerea cererii de înregistrare a candidaților la funcția de deputat a depus și o cerere la Comisia Electorală Centrală pentru emiterea actului administrativ individual de înregistrare a simbolului electoral pentru imprimare în buletinul de vot la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

În asemenea circumstanțe, în temeiul cu art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ, instanța de judecată a conchis în privința inadmisibilității cererii înaintate de Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică” împotriva Comisiei Electorale Centrale privind obligarea Comisei Electorale Centrale de a adopta o hotărâre de înregistrare a simbolului electoral pentru imprimare în buletinul de vot la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021, din motiv că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 208.

Drept urmare, instanța de fond a statuat că nu este îndreptățită să examineze fondul cauzei, deoarece ar echivala cu însușirea competențelor autorității publice electorale, care are competența de a examina și soluționa cererea în procedura administrativă conform prevederilor Codului administrativ și Codului electoral. De altfel, instanța de judecată, este obligată să acționeze prin controlul judecătoresc efectiv ce poate fi realizat, la caz, prin acțiunea în obligare, doar dacă Comisia Electorală Centrală a respins cererea de înregistrare a simbolului electoral pentru imprimare în buletinul de vot la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat în privința netemeinicii cererii Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” privind obligarea Comisei Electorale Centrale de a adopta o hotărâre de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova pe lista Partidului Politic „Alternativă și Șanse” pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021.

În favoarea soluției emise, instanța de judecată a reținut că la depunerea cererii de înregistrare a Partidului Politic „Alternativă și Șanse”, reclamanta nu a respectat prevederile art. 49 alin. (1)–(3) din Codul electoral, pct. 36-38 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4827 din 07 mai 2021 or, la cererea nr. CEC – 7/13164 din 11 iulie 2021, nu este anexat certificatul de înregistrare la Agenția Servicii Publice, care este obligatoriu de a fi prezentat pentru ca un partid politic să fie înregistrat în calitate de concurent electoral pentru alegerile parlamentare.

În această ordine de idei, instanța de fond a conchis că Comisia Electorală Centrală și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege, la examinarea cererea nr. CEC – 7/13164 din 11 iulie 2021 depuse de Chesari Svetlana, președintele Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”, iar Comisiei Electorale Centrale nu poate fi imputat faptul că IP „Agenția Servicii Publice”, pînă la moment încă nu a operat modificări în Lista partidelor politice din Republica Moldova.

Așadar, instanța de fond a ajuns la concluzia că acțiunea urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată, deoarece în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine că, Comisia Electorală Centrală a acționat cu respectarea rigorilor legii și temei pentru a admite acțiunea nu este.

La 05 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice (f.d.174), Chesari Svetlana, președintele Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică”, a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat împotriva hotărârii din 03 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei hotărâri de admitere a acțiunii integral (f.d.175-178).

În motivarea recursului, Chesari Svetlana, președintele Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică”, și-a manifestat dezacordul cu hotărârea din 03 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău, reiterând în acest sens argumentele invocate în susținerea cererii de chemare în judecată.

Suplimentar a indicat că, Comisia Electorală Centrală nu a reținut că, înregistrarea în Registrul de stat al persoanelor juridice a denumirii integrale, denumirii prescurtate și simbolurilor proprii este o formalitate de opozabilitate. În acest fel, refuzul înregistrării candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova pe lista Partidului Politic „Alternativă și Șanse” pentru alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 și a simbolului electoral pentru imprimare în buletinul de vot la alegerile parlamentare anticipate din 11 iulie 2021 este bazat pe un fapt doar formal și lipsit de temeinicie. Codul electoral în art. 49 alin. (1) nici nu prevede aceasta ca condiție de fond, respectiv cerințele legale au fost respectate de recurent.

La 05 iulie 2021, Curtea Supremă de Justiție a notificat intimatului Comisiei Electorale Centrale a Republicii Moldova, în corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, prin intermediul poștei electronice, copia recursului depus de Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”, explicându-i dreptul de a depune referințe asupra motivelor recursului (f.d.188).

La 06 iulie 2021, prin intermediul poștei electronice, Comisia Electorală Centrală a depus referință prin care a solicitat în conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, respingerea cererii de recurs ca fiind inadmisibilă și nefondată, cu menținerea hotărârii din 03 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.195, 196-199).

Prin notificarea expediată electronic pe data de 05 iulie 2021 la adresa de e-mail aleternativasisanse@gmail.com, Curtea Supremă de Justiție a comunicat Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” necesitatea de a prezenta recursul semnat olograf sau după caz, semnat cu semnătura electronică avansată calificată, până la 06 iulie 2021, ora 09.00, în sediul Curții Supreme de Justiție din str. Petru Rareș, 18, mun. Chișinău (f.d.189).

La 06 iulie 2021, ora 08:00, Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică” a înlăturat neajunsurile, prezentând recursul semnat olograf (f.d.191-194).

Examinând cererea de recurs, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acesteia, din următoarele motive.

Conform art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Cu referire la termenul de depunere a recursului se reține că în conformitate cu art. 245 din Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

Recursul se declară inadmisibil în special când recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 245 alin. (1).

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, la caz, reclamantul prin acțiunea înaintată a solicitat obligarea Comisiei Electorale Centrale emiterii actelor administrative individuale favorabile, litigiu care este reglementat de legea specială Codul electoral.

În conformitate cu art. 74 alin. (6) din Codul electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel – un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Instanța de recurs notează că, importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Astfel, art. 74 alin. (6) din Codul electoral, stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a recursului este determinat doar de un singur eveniment – pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Prin urmare, momentul notificării/comunicării dispozitivului hotărârii judecătorești participanților la proces nu influențează data de când începe să curgă termenul de 1 zi de zile de contestare a hotărârii judecătorești prin depunerea cererii de recurs.

Din materialele cauzei rezultă că hotărârea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată public la 03 iulie 2021 (f.d.157, 159-173).

Din conținutul extrasului din poșta electronică marina.samatiuc@justice.md, rezultă că, la 03 iulie 2021, Curtea de Apel Chișinău a expediat părților la adresele poștei electronice alternativasisanse@gmail.com și info@cec.md pentru notificare dispozitivul hotărârii din 03 iulie 2021 Curții de Apel Chișinău (f.d.158).

Tot din materialele cauzei Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curtii Supreme de Justiție atestă că hotărârea motivată din 03 iulie 2021 a Curtii de Apel Chișinău a fost notificată părților la proces, la 05 iulie 2021, ora 09:55, fapt ce se probează prin extrasul din poșta electronică (f.d.181).

Coroborând normele legale precitate, Colegiul concluzionează că la caz, termenul de procedură de 1 zi instituit de legiuitor pentru valorificarea dreptului de a ataca în ordine de recurs hotărârea din 03 iulie 2021 a Curtii de Apel Chișinău a început să curgă de la pronunțarea actului judecătoresc de dispoziție – 03 iulie 2021, iar data limită de depunere a recursului fiind ziua de 04 iulie 2021, ora 00:00.

Ignorând prevederile legale ce guvernează procedura de exercitare a căii de atac în ordine de recurs, în materie electorală, Chesari Svetlana, președintele Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” a depus la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul poștei electronice (f.d.174), recursul motivat împotriva hotărârii din 03 iulie 2021 a Curtii de Apel Chișinău, abia la 05 iulie 2021, ora 09:17, deși termenul limită a fost ziua de 04 iulie 2021, ora 00:00. Mai mult, recurs nemotivat Chesari Svetlana, președintele Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” nu a depus.

Așadar, Colegiul constată că recurentul nu a invocat niciun motiv plauzibil, care ar justifica imposibilitatea de a face uz în interiorul termenului legal de dreptul procedural de a contesta actul judecătoresc de dispoziție emis de Curtea de Apel Cahul la 03 iulie 2021, cu atât mai mult că recurentul nu a depus o cerere cu privire la repunerea recursului în termen.

În urma celor constatate, Colegiul menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Mai mult, declararea recursului depus de Chesari Svetlana, președintele Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică” ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele de fapt constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs conchide că, la depunerea recursului împotriva hotărârii din 05 iulie 2021 a Curtii de Apel Chișinău, Chesari Svetlana, președintele Partidului Politic „Noua Opțiune Istorică”, nu a respectat prevederile art. 74 alin. (6) din Codul electoral coroborat cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, din care considerent, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curtii Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus

de către Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”, reprezentat de președintele Chesari Ludmila, împotriva hotărârii din 03 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art.74 alin. (6) din Codul electoral, art. 230, 245, 246 alin. (1) și (2) lit. d) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Partidul Politic „Noua Opțiune Istorică”, reprezentat de președintele Chesari Ludmila, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh